

Főszerkesztő
Aki felelősOn. Biblioteca Universităţii din Cluj
Siblu

HIRLAP

A timişorontali törvényes bej. sz. 83.
(Dos. No. 934/1938).
Alapította:
Dr. VUCHETICH
ENDRE
és Dr. VARNAY
ELEMÉR

Ziarul Comunităţii Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

Hadiállapot Románia és Németország között

Maniu Iuliu államtanácsos nagyjelentőségű nyilatkozata a Németországgal való hadiállapot előzményeiről és a hadsereg és a nép feladatáról

A kormány kiáltványa

Bucureşti. (Rador). A bucareşti rádió a Sanatescu tábornok elnöksége alatt álló új kormány következő kiáltványát közölte:

Öfelsége a király kiáltványa alapján az új román kormány a bucareşti német követség és az országban lévő német erők főparancsnokának tudomására adta, hogy Románia jó egyetértésben akarja felszámolni Németországgal való kapcsolatait, következtésképen a román erők saját kezdemé-

nyezéseikből semmiféle ellenséges cselekedetet nem tesznek a németek ellen, a román hatóságok pedig minden eszközzel hozzá fognak járulni ahhoz, hogy a német csapatok minden ösztönzéstől mentesen hagyassák el az országot. A német parancsnokság megígérte, hogy a maga részéről a német hadsereg sem követ el semmiféle ellenséges cselekedetet sem az ország ellen, a német csapatok azonban nyomban ez után megtámadták a

román egységeket és le akarták fegyverezni őket. Gépfegyverrel tüzeltek a polgári lakosságra a falvakban és magában a fővárosban is és ugyanakkor erős német Stuka-alakulatok hővesen bombázták a fővárost és más román városokat, különösképpen a királyi palotát, és a bombázással sok áldozatot okoztak. Ezeket a támadó cselekményeket egyidejűleg több ponton követték el, minek folytán maga

Németország teremtette meg a hadiállapotot velünk szemben. A kormány ennél fogva elrendeli, hogy a román hadsereg azonnal és mindenütt támadja meg az ország területén található német erőket, az ország teljes felszabadításáig. A kormány annak biztos tudatában van, hogy a vitéz hadsereg teljesíti küldetését s a polgári lakosság is minden támogatást megad a hadseregnek. — fejeződik be az új kormány kiáltványa.

Hivatalos közlések a Bucureşti környékén folyt harcokról

Bucureşti. (Rador). A bucareşti rádió a főváros környékének helyzetéről az augusztus 26-ra, szombatra virradó éjszaka a következő közleményt hozta nyilvánosságra:

A pénteki nap folyamán a főváros környékén lévő német erők, a német légióerők Bucureşti ellen intézett támadását követően, Baneasa község közelében támadásra indultak. A támadást a lovas gárda súlyos harcok után visszaverte. A német csapatok nagy veszteségeket szenvedtek páncélos járművekben, ágyúkban és más hadianyagban, valamint halottakban. 11 órakor Baneasa község teljesen felszabadult a német alakulatoktól, amelyek néhány távolabbi ponton még ellenálltak, ezeket az ellenállási góccokat azonban egymásután megszü-

titották. Több német csoport megadta magát és letette a fegyvert.

Bucureşti. (Rador). A nagyvelejárkar augusztus 25-én kelt közleménye: A moldvai fronton csapataink a megállapított vonalakra vonultak vissza. Augusztus 24-én a német erők megtámadták a fővárost, szakadatlanul és vadul bombázták azt nappal is, és az augusztus 25-re virradó éjszaka, valamint augusztus 25-én nappal, károkat okozván és áldozatokat a polgári lakosság sorában. Erőink nyomban visszavágtak és 25-én felszámolták az egész német ellenállást a főváros körül, 4000 foglyot és gazdag hadizsákmányt ejtettek. Egyes ellenállási pontok ellen a főváros vidékén folyamatban van a felszámolás. Az ország többi részéből nincsen semmi jelentésváló.

Maniu Iuliu államtanácsos nyilatkozata a sajtónak

Bucureşti. (Rador). Mint a bucareşti rádió jelenti, Maniu Iuliu államtanácsos a sajtó képviselői előtt nyilatkozott, amelyekben többek között a következőket mondotta:

— Boldog vagyok, hogy láthatom azt a napot, amely a román nép részére a felszabadulással teli kilátásokat s a demokrácia hajnalát, valamint azokkal a népekkel való barátságot jelenti, amelyekkel a múlt harcaiban egyesültek voltunk. Elhatározott és férfias akarral, bizonyosak vagyunk a végső győzelemben. Bizonyos, hogy még sulo magpróbáltatások és nagy szenvedé-

dések előtt állunk, de lelkesedéssel és bizalommal minden nehézséget legyőzünk majd, biztosítván életünket és javainkat, a szebb jövő érdekében. Elég szenvedtünk mások céljaiért, ma a jövő nehézségei jelentik jogaink biztosítását.

Maniu Iuliu ez után a nemzeti pártokéval a demokrata tömbbel való egyesüléséről beszélt. Az egyesülés 1944 június 20-án történt. Maniu ezt követően meleg felhívással fordult az ország lakosságához, hogy egyesüljön és vegye körül az ifjú uralkodót, mert az ő gesztusának tulajdonítható, hogy

napjaink felvirradtak.

— A román nép új korszak küszöbén áll — folytatja Maniu Iuliu — s ez a korszak minden pillanatnyi nehézség ellenére termékeny jövőt biztosít számunkra. Nem félünk az áldozatoktól, amelyekben annyiszor és nem mindig román célokért volt részünk. Ma igazságos ügyünkért harcolunk.

Az utóbbi napok eseményeiről beszélve Maniu Iuliu kijelentette, hogy Románia, sokak tanácsa ellenére négy évig harcolt a német hadsereg oldalán, amely ma megtámad bennünket és lecsap a fővárosra, azért mert a román kormány

és a román nép él védelmi jogával, saját érdekeiért. A német hadsereg megígérte, hogy megvédi határainkat és megadja nekünk azt a hadianyagot, amelyet az ő ügyéért vívott harcban veszítettünk el. A németek elárultak bennünket, nem védtek meg határainkat és nem adták meg az ígért hadianyagot, ma pedig megtámadnak bennünket mert mi elemti öfenntartás; ösztönből azt tesszük, amit a haza megmentésére érdekeink parancsolnak.

— Az országban lévő német haderők parancsnokai arra a biztosítókra, amelyet mi adunk nekik, hogy semmifé-

ellenséges cselekményt nem kezdünk, becsülettel visszavonulunk és megígérjük, hogy ők is hasonlóan járnak el. Adott szavakat megszegvén, azonnal parancsot adtak a főváros elleni támadásra, különösen a királyi palotát bombázták, mert azt hitték, hogy őfelsége I. Mihai király, aki röviddel az előtt kihallgatáson fogadta őket, ott tartózkodik. Csapatunk visszaverték a támadást s

hadsergeink zöme a szövetségesekkel együtt a főváros felé közeledik és ennek a muló közjátékának még a nyomát is eltörlik.
— Ezt az árulást, miután anyai szolgálatot tettünk a német hadseregnek és a néme: birodalomnak, nem lehet elfelejteni. Bizonyosak vagyunk azonban, hogy ezeket a nehézségeket is legyőzzük. Maniu ezután a kormány kijelentésében foglalt eseményekről beszélt. El-

mondotta, hogyan kísérte meg a német hadsereg a román csapatok lefegyverzését. Elmondta, hogy a maga részéről is elrendelte, hogy a fegyveres erők tanúsítsanak ellenállást a német csapatokkal szemben és minden erejükkel akadályozzák meg azt, hogy a német hadsereg akár egységeként, akár egyedenként érvényesülhessen az országban.
Maniu Iuliu a következőkkel fejezte be

nyilatkozatát: Halgassatok királyunk szavára és a kormány parancsára, amely a felvirágzás új útjára vezet benneteket. Őrizétek meg a rendet, nyugalmat és az ősi odaadást. Mi ma szent javainkat védelmezzük: életünket és nemzetünk keményen érintett, de elveszhetetlen jövőjét védelmezzük. Eljen őfelsége a király! Eljen Nagy-Románia! — fejezte be nyilatkozatát Maniu Iuliu államtanácsos.

Az oroszok Galati előtt

Bucuresti. (Rador). Londonból jelenti a Reuter-ügynökség: A Bucuresti környékén folyó harcokban négyezer német katonát esett fogságba. A főváros környékén, egyes pontokon, pénteken után még harcok folytak, maga a főváros azonban teljesen felszabadult. Az ország többi részében nyugalom uralkodik.

A keleti arcvonal déli körzetének eseményeiről a Reuter-ügynökség közli, hogy a szovjet erők elfoglalták Chilia helységet a Duna deljénél és Galati

városához közelednek, amelyet pénteken a szovjet repülők bombáztak. A Chisinautól délnyugatra lévő terepszákhán 12 német hadosztályt kerítettek be, közülük tizenhárom ezer katona megadta magát. A körülzárt hadosztályok kétségbeesett erőfeszítéseket tesznek a bekerítő gyűrűből való kiszabadulásra. Moszkvai közlések szerint a Román ellen folytatott offenzíva kezdete óta a német erők a front déli körzetében 100 ezer halottat és 105 ezer foglyot veszítettek.

lapotokra emlékezett.
A brit sajtó egyébként nagy jelentőséget tulajdonít a Románia és Németország között beállt hadiállapotnak. A News Chronicle megállapítja, hogy ez a tény a mai háború csúcspontját jelenti a Balkánon, ahol a német erők helyzete igen válságossá lett.

Bombatámadás a Belgrad-Zágráb vasútvonal ellen
Bucuresti. (Rador). A Reuter-ügynökség jelenti Londonból: Az angol-amerikai légi erő szombaton erős kötelékekkel Berlin városát, valamint több németországi, északfranciaországi és belgiumi ipari központot támadott. Más, Olaszországból jövő kötelékek a vasúti forgalmat támadták Belgrad és Zágráb között.

nak. Közös ellenségünket nemcsak a két harcvonalon éri egyik csapás a másik után, hanem veszélyben érzi magát az a szovjet, az amerikai és a brit szárazföldi, légi és tengeri erők miatt is. Sőt, az ellenségeink táborában lévő nép már számot vet azzal, hogy mennyire kétségbeesett a helyzete és hogy mennyire közel van az összeomláshoz.

— Ez a háború, amelyet Hitler és a bűnös fasiszta kormány kényszerített a mi népünkre, rengeteg rosszat, szerencsétlenséget és gyászt okozott. Ez a háború jömmegesen ragadta el sorainkból legjobbjainkat, akik bátran harcoltak népükért, hazájukért és a boldogabb jövőért. Viszont ennek a háborúnak a kórházából került ki talpköve annak a barátságának, amely a Szovjet-Unió és az Egyesült Államok, valamint a többi demokratikus ország közt jött létre. Ennek a barátságának az eredményeként szét fogjuk zúzni közös ellenségünket és az lehetővé fogja tenni a megépítését a tartós békének a nemzetek között.

A Dumbartonban folytatott tárgyalásokról szólva, Molotov népbiztos azt mondotta, hogy az ott elért eredményt biztosítja a békeszerető népek jóakarata és az a mindinkább erőre kapó lelkiismeret, amely szükebb körök tartja bizonyos igen komoly biztosítékok megte-metését új háborúk szívi ellen. — feje-ződik be a Reuter-ügynökség jelentése.

Gyengült a „szárnyas bombák” tevékenysége

London. (Rador). A Reuter-ügynökség jelenti Londonból: A brit közegészségügyi miniszter kijelentette, hogy a német haderő az utóbbi időben határozottabban gykezett tenni a „szárnyas bombák” működését és naponta átlag 100 bombát küldött London és Dél-Anglia fölé. A robbanások nagy károkat okoztak, főleg az épületekben. A miniszter óva intette a lakosságot, ne-hogy a Londonból és Dél-Angliából eltávo-lított gyermekeket visszahozza, mert a szárnyas bombákkal való tevékenység-nek az elmúlt napokban észlelt gyengü-lése még nem jelenti azt, hogy a veszélyt eltávolították.

Nehéz helyzetben a balkáni német hadseregek

London (Rador). A Reuter-ügynökség jelenti: A Svenska Dagbladet című svéd lap jelenti Berlinből, hogy illetékes német körök elis-

merik, hogy a balkáni német hadseregek számára igen megnehezült a helyzet. A Berliner Nachtausgabe azt írja, hogy a balkáni helyzet az 1918. évi ál-

De Gaulle Párizsban

Bucuresti. (Rador). Londonból jelenti a Reuter-ügynökség: Párizs központjának elfoglalásával egyidejűleg De Gaulle tábornok a francia fővárosba érkezett. Párizs lakossága lelkes fogadtásban részesítette. Mig egyes német ellenállási pontokon a francia belső front katonái még harcban állottak, az Ismeretlen Katona emlékműve körül a város lakossága táncolt és énekelt az utcán. De

Gaulle tábornok beszédet intézett Párizs lakosságához és kijelentette, hogy nem elég elűzni a német erőket Franciaországból, hanem követni kell őket saját területükre is, a teljes és egyetemes győzelemig. Franciaország nagy nemzet s mint ilyen ragaszkodik ahhoz, hogy többé ne történhessen meg sohasem az, hogy újból előzönljék. Franciaország mint nagyhatalom részt kér a jövő béke megszervezéséből.

ták, hogy nem képvisel többé törvényes kormányt. A vichy spanyol nagykövet bejelentette, hogy küldetése véget ért.

Tito határozata
Bucuresti. (Rador). Londonból jelenti a Reuter-ügynökség: Tito tábornagy elhatározta a szorosabb együttműködést a jugoszláviai hadsereg és az olaszországi erők között. Az együttműködési terveket már kidolgozták.

Csehszlovák küldöttség Moszkvában
Bucuresti. Moszkvából jelenti a Reuter-ügynökség: A szovjet fővárosban közleményt hoztak nyilvánosságra, amely szerint Nemetz F., a szabad csehszlovák kormány képviselője, az ország felszabadítására szervezett hadsereg küldöttségének kíséretében Moszkvába érkezett.

A hadihelyzet a franciaországi hadszíntéren

Bucuresti. (Rador). A Reuter-ügynökség jelenti Londonból: A franciaországi hadihelyzetről közlik, hogy Dél-Franciaországban Cannes, Antibes és Grasse városát teljesen megszabadították a német csapatoktól. Marseille-ben és Toulonban a francia és az angol-amerikai csapatok megjavították állásaikat. Marseille-ben husz ezer foglyot ejtettek. Pénteken délután 5 órakor a német helyőrség a megadási feltételek közlését kérte. Miután ez megtörtént, a német parancsnok a fegyverszüneti feltételeket visszautasította. Az esti órákban a támadók nagy rohamot indítottak a német erők kezén lévő negyedekek ellen.

semleges ország megszakította diplomáciai viszonyát a vichy francia kormánnyal. Így járt el a portugál, a svéd, a svájci és a török kormány. Az ankarai francia nagykövetség tudtára ad-

A pápa békefelhívást intéz a világ népeivel

Vatikánváros. (Rador). XII. Pius pápa pénteken rádióbeszédet mond

és békefelhívást intéz a világ népeivel.

Molotov nyilatkozata

Moszkva. (Rador). A Reuter-ügynökség levelezője jelenti:

Molotov, külügyi népbiztos, az amerikai Egyesült Államok nagykövetségén rendezett fogadáson felszólalt és a következőket mondotta:
— Az Egyesült Államok, Nagy-Bri-

tánia és a Szovjet-Unió képviselői hozzáfogtak Washingtonban a rájuk bízott feladat teljesítéséhez, hogy kifejtsek és megállapítsák azokat az elveket, amelyek a biztonságra és az állandó béke megőrzésére vonatkozó, nélkülözhetetlen szervezetre megteremtésére szolgál-

Észak-Franciaországban amerikai gyors alakulatok közelednek
Rouen városához, A Szajnától nyugatra tovább tart az alició a 7. német hadsereg maradványai ellen. A franciaországi harcok fölött a szövetségesek 41 ellenséges repülőgépet lelőttek.

Bucuresti. (Rador). A Reuter-ügynökség jelenti Londonból: A madridi lapudósítók közlik, hogy a német hadsereg és a titkos rendőrség sok tagja, valamint a vichy kormány francia hívei elmenekülvén Franciaországból, Spanyolországban keresnek menedéket. A san-sebastiani kikötő közelében máris feltűnt hat hajó, amely a szóban-forgó menekülteket viszi.

Újabb légitámadások német terület ellen

Bucuresti. (Rador). A Reuter-ügynökség jelenti Londonból: Az elmúlt 24 órában Angliából és Olaszországból felszállott háromezer nehéz bombavető támadást hajtott végre a Németországi kőolaj-helyek ellen. Ez alkalommal bombázták Brinn városát is Szlovákiában.

A semleges államok szakítottak Vichyvel

Bucuresti. (Rador). Londonból jelenti a Reuter-ügynökség: Valamennyi

A londoni román bizottság nyilatkozata

Bucuresti (Rador). A Reuter-ügynökség jelenti Londonból: A londoni román bizottság nyilatkozatot adott ki, amelyben megelégedését fejezi ki a Romániában történt rezsim-változás felett, amely az igazi demokrácia megnyilatkozása lévén, minden jogát és szabadságát visszaadja a népnek.

Belpolitikai válság Szlovákiában

Bucuresti (Rador). A Reuter-ügynökség jelenti Londonból: A Gazette de Lausanne című svájci lap — mint Genéből jelentik — Szlovákia válságos belpolitikai helyzetéről számol be. Szlovákia lakossága egyre nyíltabban foglal állást a fasiszta rendszer, valamint a német megszállók ellen és az ország megszabadítását követeli az idegen beavatkozástól. Ez események miatt a Tiso-kormány kihirdette Pozsonyban az ostromállapotot, de már a kormány tagjai sem élvezik a német Gestapo bizalmát. A német titkos rendőrség különböző ürtügek alatt számos szlovák intellektuelt letartóztatott, míg a szlovák nacionalisták egy másik csoportját a kormány rendeletére gyűjtőtáborba utaltak. A német rendőrség ellenőrzését egyes olyan személyekre is kiterjesztették, akik az utóbbi időkig még a német körök teljes bizalmának örvendtek.

Legújabb

Még tartanak a bolgár béketárgyalások

Bucuresti. (Rador). A Reuter-ügynökség jelenti Szófiából, hogy a bolgár fővárosban nagy az izgatottság. A kormányzó-tanács tagjai hosszasan tanácskoztak a miniszterelnökkel és a hadügyminiszterrel, majd Románia szófiái új követét fogadták.

Bulgáriának a szövetségesekkel való béketárgyalásai tovább folynak. A Times azt írja, hogy a bolgár kormány, miután elfogadta a megadást, néhány nap múlva birtokában lesz a fegyverszüneti feltételeknek. Ezeket a feltételeket még a tehráni értekezlet alkalmából meghájtározták.

Augusztus 28, hétfő
Róm. kat.: Agoston
Protest.: Agoston
Ortodox: Mózes

HIREK

Napkelte: 5.11 ó.
Nappny.: 18.50 ó.
Holdkelte: 14.46 ó.
Holdny.: 23.48 ó.

Szerkesztőség: Timişoara I., Bul. Regina Maria 8, távbesszélő 50-78. — Kiadóhivatal: Timişoara I., Piaţa B'rianiu 3, távbesszélő 28-10. — Előfizetés: ár: Egy hónapra helyben és vidéken, kézbesítéssel 230 lej, előre fizetve három hónapra 570 lej, szomszeggal külföldre, postán egy hónapra 154 lej. Vidék előfizetők, ha nem esziknek fizetik az előfizetési díjat, és 20 lappal nagyobb a befizetésük miatt. Postafelraképfizetési (C.E.C.) csekk száma 85.628. — Kéziratokat nem örvünk meg és nem küldünk vissza. — Aradon előfizetők Motianu-utca 6, hirdetésék Szimionescu-utca 4, szám alatt, kézi írással, távbesszélő: 17-11.

Jó tudni, hogy

nyáron a füstölt húst, hogy ne avasodjék meg és legyektől is védve legyen, újságpapírral csavarjuk és szitált juhambó rakjuk valami ládába;

kenyeret, kalácsot a legforróbb nyáron is frissen tarthatunk, ha egy jól záró porcellán vagy zománc edénybe, vagy rozsdamentes pádogdobozba zárjuk, vagy kicsavart vizesruhába csavarjuk bele;

nyáron aludtetejt úgy készítünk, hogy a feltörrel tejbe 1—2 kanál savanyú tejjel teszünk, mert így készítve, néhány óra alatt megszárad és éppen olyan jóízű, mint a nyerstéjből készült;

a tej összemelését megakadályozhatjuk, ha literenként egy evőkanál kristály- vagy porcukorral főzzük fel. A megfőzött tej napokig meláll, anélkül, hogy megsavanyodna;

bármilyen nagyságu halat sokkal könnyebben és gyorsabban megtisztíthatunk a pikkelyeitől, ha a halat tisztogatás előtt egy pillanatra hirtelen forró vízbe mártjuk és azonnal megtisztítjuk;

nyáron ecetet nem jó meleg helyen tartani, mert megromlik és zavaros lesz; a szoba levegőjét — különösen nyáron a betegszobáknál könnyen felfrissíthetjük, ha a szobába enyhe illatú kölnit, vagy sóborszeszt permetezünk szőnyegre, amely a kórokozó baktériumokat is megöli;

betegék fehérméjüket különítsük el a többitől és azok tisztításánál használjunk fertőtlenítő szereket, mint hidrogén-szuperoxidot, kaliumpermangánt, stb.;

kézimunkából vérfoltot úgy távolíthatunk el nyomtalanul, ha a vérfoltokra kevés nyomás segítségével keményítőpépet teszünk és ha a keményítőpép már porrá száradt, kioldósóljuk az anyagból. Így kezelve a joltok sejmeg, vagy atlaszszövetekből is eltűnnek;

izzadás okozta foltokat szines szövetből úgy távolítjuk el, hogy a foltokat hig szalmiákszesszel, vagy ecettel könnyen bedörzsöljük. Utána langyos vízben kiöblítjük.

HIREK 1 MONDATBAN

ÖTSZÁZ DOLLÁROS AUTÓKAT TERVEZ Henry Ford és ezt az olcsó személygépkocsit a háború után akarja forgalomba hozni.

AZ OLASZ EGYETEMEKEN ÉS AKADEMIÁKON az elmúlt husz év alatt szerzett valamennyi oklevelet a Bonomi-kormány rendeletére felülvizsgálják.

A DELI HIRLAP KIADÓHIVATALÁNAK HIVATALOS ÓRAI, 1944. augusztus 24-től kezdve a Déli Hírlap kiadóhivatala — Timişoara, I. Brătianu-tér 3. — hivatalos órái a következők: délelőtt fél 8 órától 10-ig és délután 3 órától 7-ig. Ügyeletes szolgálatot tartanak minden munkanapon délelőtt 10-től 12 óráig, valamint vasárnapon és ünnepeken délelőtt 8-tól 10 óráig. Előfizetéseket elfogadják és hirdetéseket felvesznek a rendes hivatalos órák alatt, valamint az ügyeletes szolgálat idején.

A közkegyelmi rendelet

Bucuresti. Az új kormány 442. számú, széleskörű közkegyelmi rendeletet adott ki az 1918. január 1. után meghibésített vagy elkövetett összes politikai természetű büncselekményekre, akár a polgári törvénykönyvre, akár a Nemzeti Biráskodás Törvénykönyvébe, akár különleges törvényekbe ütköztek volna azok.

Az amnesztia a törvény 1. szakaszának meghatározása szerint mind a fel nem derített, mind a vizsgálat, kihallgatás, ítélkezés alatt álló esetekre, továbbá a javarészen elítélt esetekre is egyaránt vonatkozik, tekintet nélkül arra, hogy polgári, vagy katonai hatóságok illetékessége alá tartoztak-e, vagy tartoznak.

Az amnesztia a következők a közkegyelem alá azok, akik 1924. január 1. után anyagi, vagy erkölcsi felelős, bünpártoló, vagy tettestárs minőségben nyilvánultak büncselekmény, politikai természetű támogatás, vagy egyéb gyilkosság, emberölés kísérlet, csalás, lopás, rablás, fosztogatás, gyilkosság bűntettének megvalósításában és elkövetésében; vagy azok, akik politikai tevékenység örvé alatt ilyen cseleket követtek.

2. szakasz. Ugyancsak közkegyelemnek tekinthető a katonai, vagy polgári személyek által megkísérelt, vagy elkövetett és a Nemzeti Biráskodás Törvénykönyvébe, vagy más különleges törvényekben ütközés. Fel nem derített, vizsgálat, kihallgatás alatt levő, vagy javarészen elítélt összes katonai büncselekmények: szökés, (Katonai Biráskodás Törvénykönyve 545—557. szakasz), katonai állományból való engedetlenység (542—544. szakasz), katonai javak rongálása (558—568. szakasz), továbbá a Katonai Biráskodás Törvénykönyvének 599, 570—599, 611—612, 615—617, 619, 498—508. szakaszai szerinti büntetett büncselekmények. Törvény az 1920. január 1. után megkísérelt és elkövetett követhető különleges törvényekben foglalt büncselekmények: Az 1940. február 27-iki törvény, a rekvirációra vonatkozólag, utólagos módosítással az 1930. június 29-iki kiegészítő törvény, a kiegészítő törvényről szóló törvény, azok a törvények és rendeletek, amelyek az 1941—1944-i háborúval és megszállással kapcsolatosak, valamint azok, amelyek a katonai rendszerekben foglaltak, figyelemmel a 61. cikk, hogy katonai, vagy polgári személynélre alkalmazhatók-e.

4. szakasz. Közkegyelemben részesülnek az 1918. január 1. után elkövetett, megkísérelt, fel nem derített, nyomozás, kihallgatás, ítélkezés alatt lévő és javarészen elítélt követhető büncselekmények:

a) Feltűni képesek kihágásai, amelyek a munkaszolgálat (prebista) kötelezettségéről, a megőrzéséről, a mozgósításáról és a megőrzéséről háborús tervgazdálkodás megvalósításáról szóló törvényekbe és rendeletekbe ütköztek, valamint az országos törvények megsértéséből eredő büncselekmények.

b) Inari munkások, vagy hármint háztartási szakmai tevékenységnek támasztásából eredő, valamint a háború idején feltűnt munka szabályozásáról szóló törvénybe ütköző cselekmények.

c) A vallási szekták lekiindásával kapcsolatos és a kultusz-törvényben foglalt, valamint a faji jellegű törvényekben meghatározott összes büncselekmények.

A közkegyelem az összes főtettesekre, tettestársakra és bünpártolókra, valamint az összes járulékos és mellékhatásokra, biztonsági intézkedésekre és fenyegető rendszabályokra vonatkozik. Az elítéltek teljes politikai és polgári jogaikba visszahelyezendők.

A közkegyelmi rendeletnek Lucretiu Bărbulescu ideiglenes igazságügyminiszter aláírásával megjelent indokolás hangsúlyozza, hogy ez a törvény minél mélyebbre ható jóváhíró cselekedet és minél ilyen, nemzeti követemény. Az összes erők egyesítését megkönnyíti és feltett a román nép mentetése iránti felelősséget, amelyben történelme legragikusabb óráinak egyikében.

Timişoara
Lemesvári

CORSO-BOZI

Hirdetés
3. 5 kor.
Távbesszélő 38-45
Bel. szám 6-1108-1939

Ma utoljára: Az utolsó küldetés Svéd filmek

Hétlőn: Szűk a kislány — Maria Deniszel
Ujdonság! Pompás vigjáték: Max Neufeld rendezése

ISKOLAI HIREK

Javitó vizsgák, beiratások

Arad. Beiratás a római katolikus magyar elemi leányiskolába és ovodába augusztus 26. és 31. között délelőtt 7-8, délután 3-7 a zárdában.

Alba Iulia-Gyulafehérvár. A római katolikus Mailáth-liceumban javítóvizsgák: szeptember 4. reggel 8 óra. Felvételi vizsgák az I. osztályba szeptember 6, az V. osztályba szeptember 12. reggel 8 óra.

Timisoara-Temesvár. A Miasszonyunkról nevezett iskolánövérk gyárvárosi elemi leányiskolájában és ovodában beiratások augusztus 26-30. délután 3-5 között. A magyar leánygimnáziumban javító vizsgák szeptember 6-án, az I. osztály felvételi vizsgái szeptember 7-én délután fél 3-kor.

A józsefvárosi zárda tanonc-leányiskolájában, elemijében és ovodájában beiratások augusztus 26-31. A leányliceum javító vizsgái szeptember 2-án, az I. osztályba felvételi vizsga szeptember 6-án, az V. osztályba felvételi vizsga szeptember 12-13., beiratások az I. osztályba szeptember 7, az V. osztályba szeptember 14.

A római katolikus inasiskola beiratásai szeptember 1-én délelőtt 9-12 a piaristák épületében levő igazgatói irodában.

A római katolikus magyar fiugimnáziumban a javítóvizsgákat szeptember 2-án tartják. Felvételi vizsga az I. osztályba szeptember 6.

A gyárvárosi állami magyar tagozatu elemi fiu- és leányiskola beiratásai szeptember 26-31-én délután 3-5 között.

AROMOZI, Timisoara
Távbeszélő 49 94.

Ma: TINO ROSSI legszebb és legjobb filmje:

Egy dal teéretted!

Vasárnap délelőtt 9 és 11-kor előadás.
Rendelet szerint délután 3 és 5-kor.

Apróhirdetések

SZOLGÁLTATÓ mindenek szakácsnót alkalmaznak. Jelentkezés: Aradon, Eminescu-u., 15. Jankovics. (929) * **FÜRESZGÉPET** (favágásra) sürgősen vennék. Arad-Muresel, Diaconul Ceresi-utca, 15. (2368) * **FEKETE** női kabát, 36-os bakancs és ruhák eladók. Arad, C. Hodos-utca, 8. baloldali csengő. (2369) * **KÖNYVELESBEN** jártas nőt üzletben alkalmaznak. Ajánlatokat „Megbízható” jellegre a Reclamába. Arad, Eminescu-u., 4. (2370) * **ZONGORAHANGOLAS** szakszerűen vállalok. Hözl zongorakészítő, Arad-Muresel, N. Nic. Paulescu-utca, 12. (2371) * **CASOARAI** (kaszojai) turistaházban folyóvízes szobák kaphatók. Uszómedence. Felvilágosítás 11-61. vagy 15-79 számú távbeszélőn. (2372) * **KÖZEPKORU** mindenek gazdaasszonyt vagy házaspárt keresek Aradhoz közeli plébániára. Ajánlatokat a fizetés megjelölésével „Kat. plébánia” jellegre a Reclamába. Arad, Eminescu-utca, 4. kérek. (2373) * **ELVESZETT** Hodi Iléana személyazonossági igazolványa és ezvél iratai. A megtaláló a pénzt megtarthatja, az iratokat adja át a Reclamában. Arad, Eminescu-utca, 4. (2374) * **KIS NYÁRI** butorozott szoba a Belvárosban kiadó. Timisoara, I. Vlad Delamarina-u., 1., II. 31. aító. Kínál üzlet fe-

— Vasárnapi istentisztelet a timisoarai-temesvári református templomban. A timisoarai-temesvári református templomban a vasárnapi istentisztelet nem délután hat órákor, hanem már délután öt órákor kezdődik.

— A timisoarai-temesvári piarista liceum közleménye. A timisoarai-temesvári piarista liceum igazgatósága közli: a javító és pótvizsgálatok szeptember 4-én és 5-én lesznek. Az I. oszt. felvételi vizsga időpontja szeptember 6. Az V. osztályos felvételi vizsga szeptember 11-én kezdődik. Minden vizsga reggel 8 órákor lesz a piarista internátusban (I., Venetia-utca, 6., II. emelet). A piarista internátus igazgatósága az érdeklődő szülőknek szívesen nyújt tájékoztatást. A szülők irjanak a fenti címre.

Pályázat Bánfői Állásra

A maceai-mácsai (Arad megye) róm. kat. egyháztanács pályázatot hirdet küntori állásra Javadalom: 1. Nyolc kat. hold elsőrendű föld 2. Havi 3.000 lej készpénz. 3. Stóla-jövedelem, 4. Évente husz inermáza tűzifa. — Kántorpróba és választás f. é szeptember 8-án, d. u. 4 óra. A német nyelv tudása szükséges. Kérvények: Parohia róm. kat. Macea, jud. Arad, címre nyújtandók be szept. 8-ig, déli 12 óráig.

— **Forró fürdők a kiütéses tifusz ellen.** Mint ismeretes, a kiütéses tifusz szérumának előállítása még kezdeji stádiumában van s így az orvosok figyelme a betegség megelőzéséről önkénytelenül is a betegség gyógyítására irányul. Miután ez a fertőző betegség elsősorban vérkeringési és vércsatornái zavarokat okoz, az újabb eljárások ezeket igyekeznek kiküszöbölni. Két módszert kell itt megemlíteni, a „túlmeleg” fürdő és a mitvér beömlésztésének módszerét. Az elsőnél a beteg először olyan fürdőbe kerül, amely teste hőmérsékletének felel meg. A fürdővizet ezután forróvíz hozzáadásával egyre jobban melegítik és ezáltal a test hőmérséklete emelkedik. Az így előálló vérmegújítás hatására megjavítja a vérkeringési viszonyokat. A mitvér-beömlésztés az a bróm-plazmaelosztás megszüntetésére szolgál. Lényegesen tehát, hogy milyen mitvér alkalmaznak, csak az a fontos, hogy kolloidus oldat legyen, mert csak az képes a hiányzó szérumot pótolni.

Megjött megint
AZ ARATÁS IDEJE...
Ha játszol az osztály-sorsjáték húzásán
MILLIOKAT arathatsz.
51.500.000 LEJ
kerül havonként húzásra.
Vettél már sorsjegyet?

**Az Állami
Osztálysorsjáték**

32. csoport
Augusztusi sorozat
Húzás 1944. augusztus 31-én.

(*) **Esküvő.** Róna Roska és Márton Ernő augusztus 27-én, vasárnap délután 4 órákor tartja esküvőjét Aradon a templomban. Esküvőjükre szívesen látják rokonajkat, barátait és ismerőseiket.

(*) **Házasság.** Ackermann Eleonóra és Gazda Lajos református lelkész július 23-án házasságot kötött Teiuson. (Mindén külön értesítés helyett.)

(*) **Pályázat.** A finişi (Bihar megye) ref. egyház pályázatot hirdet két tanítói állásra. Fizetés megegyezés szerint. A pályázati kérvények a finişi ref. lelkészi hivatalnak küldendők. A községben van posta és vasuti állomás.

— **Ügyeletes gyógyszerítarak, Augusztus 27-én, vasárnap:** Aradon: Kálmán (Avram Iancu-tér), Ghinaciu (Maraşesti-ut 68). — Timisoara-Temesvár: I. Minerva (10 Mai-u, 5), II.: Keller (3 August-u.), III.: Sárga (Lahovari-tér), IV.: Neurohr (Preyer-u. 1), V.: Corvin (Cloşca-u. 18). — Augusztus 28-án, hétfőn: Aradon: Földes (Eminescu-u.), Wotsch (a pályaudvarral szemben). — Timisoara-Temesvár: I. Ionescu (Merey-u.) II.: Kigyó (Traian-tér 7), III. és IV.: Roxin (Axente Sever-tér), V.: Corvin (Cloşca-u. 18).

(4429) * **KERESEK** egy szoba-konyhás lakást a Mehalában, vagy az Erzsébetvárosban. Jól fizetek. Cím megtudható a Nemzeti Bankban. (4423) * **ELADÓK:** fehér ágy és éjjeliszekrény, vaságyszodronyostul, varrógép, egy pár majdnem új, 39-es, sötétkék sevro-cipő, utazó bőröndök. Megtekinthetők d. u. 6-ig. Timisoara, III., Mart. Ciordas-u., 31. (4425) * **SZAMARAT** és hozzá lehetőleg kocsi megvétele keresek. Ajánlatokat „Gazdaság” jellegre kérek a timisoarai kiadóba. (4431) * **KÜLÖNBEJÁRÁSTUJ,** butorozott, fürdőszobás szoba kiadó, Timisoara, II., 3 August-u., 11., 19-as aító. (4432) * **SZAKÁCSNÓT,** önállóan főzőt, jó bizonyítvánnyal bíró, vidékre, szobaleány mellé, keresnek. Jelentkezés rendben levő iratokkal és bizonyítvánnyal Timisoara, IV., Bonnaz-u., 2. szám alatt, a házmesternél, 4-6 között. (5572) * **KISASSZONYT** sürgősen keres gyermek mellé Bárdossy ügyvéd. Timisoara, I., Lonovici-u., 6., I. (4450) * **KÉT FÉRFIÖLŐNŐNY** jó állapotban, férfi-ingek, lepedők privátoknak eladó. Timisoara, II., Ch. Asachi-u., 20. (4451) * **MEGHÍZHATÓ** kifutófiút felfoádnék. Zikkeli-testvérek. Timisoara, III., T. Laurean-u. 1. (4441) * **JÓ ÁLLAPOTBAN** lévő, kényelmes toálcokozt. W. C.-est szívesen keresnek. Ajánlatokat a szociális tesztvérek kérnek.

Timisoara, józsefvárosi templomudvar. (5573) * **EGY- és két éves** gyermek mellé lányt, csak nappalra, felfogadok Tiil E. Timisoara, III., Domasneanu-u. 3. (Doja). (4403) * **„KOMPRESSZOR”-t** pisztollyal kifogástalanul felszereltetve megvetle keres a Dublin-féle vegyi üzem, Fraţelua, I. utca, 47. Távb. 37-39 Bej. szám 492/9867. (4404) * **ANGORA** nyulak sürgősen eladók. Timisoara, II. Demetriada-u., 24. (4409) * **ÜGYVÉDI IRODÁJÁT** Jon Rang és Jon Gr. Bantasi ügyvéd Timisoara, III., Aries-u., 6 alatt megnyitotta. Távb. 45-95. (4411) * **KORSZERŰ,** új díofaháló eladó. Ugyanott nagy ház telekkel, vagy műhellyel (ipari áram bevezetve) eladó. Friedrich József, Timisoara, IV., Cameliei-u., 30. (4417) * **JOBB CSALÁDBÓL** való fiút inasnak felfogad az Albu-cukrászda. Timisoara, IV., Küttl-tér. (4741) * **POLOSKAIRTAST** vállalak. Szivességből 51-00 sz. távbeszélő. (4402) * **DIPLOMAS** ápoló-nővért keres azonnali belépésre Vasile Catina, Timisoara, P. Carp-u. 11. (4396) * **FÉNYKÉPESNÓT,** aki a pozitívban és a negatívban jártas, azonnal felfogadok. Bombakárosult előnyben Villy-fotó, Ludus, jud. Cluj-Turda. (4740) * **KOMMENCIOS** cselőzet keresek. Előnyben az, akinek 13 éves fétüli fia van. Nagy György Dumbravta (Uiszentcs). (4369)

CAPITOL - mozgó, Arad. Távb. 32-22
Előadás 3. és 5-
Ma: A legpazarabb sport-látványosság! bemutató. Vakmerő mutatványok és si-versenyek a nagy hőmezőkön.
Szereltem a lányomat

FORUM - mozgó, Arad. Távb. 20-10
Előadás 3. és 5-
Ma: Az év egyik legkiemelkedőbb filmje:
Sorsdöntő órák
PAUL LISTER, HILDA HILDE,
BRAND, HILDE von STOLZ

ROYAL - mozgó, Arad. Távb. 19-33
Előadás 3. és 5-
Ma utoljára:
A szerelem leavózi a halált
Holnap bemutató! Az ártoros szereb

ARO - mozgó, Arad. Távb. 24-45
Előadás 3. és 5-
Ma: CINO CERVI Korszakalkotó alakítása
a Navarra királynője